

- Metinde Soru ve Cevap
- Metinde Duyular

- Metinde Duyular

ETKİNLİK 1: Metinde Soru ve Cevap

Seller; can kayıplarının yanı sıra karayolu, demiryolu, hava alanı, elektrik hatları, su yolları ve kanalizasyon sistemi gibi altyapı zararlarına neden olup ekonomiyi olumsuz yönde etkilemektedir. Özellikle sel olayını dikkate almadan kurulan altyapılar, bu doğa olayının bir faciaya dönüşmesine neden olabilmektedir. Seller ister büyük nehirlerin kıyısına yerleşmiş ister dağ yamaçlarında yaşıyor olsun, her kentte ve bölgede insanların rastlayabileceği türde bir doğa olayıdır. Aslında “Daha önce burada hiç sel olmadı.” dememek gerekir. Birçok yerde olduğu gibi ülkemizde de peş peşe gelen şiddetli sağanaklar, mevsim geçişleri ve uzun süreli yağışlar sonucu oluşan taşkınlar nedeniyle sık sık seller ile karşılaşmak mümkündür.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangilerinin cevabı vardır? İşaretleyiniz.

1.	Ülkemizin hangi bölgesinde sel felaketi daha sık görülmektedir?	☐
2.	Taşkınların oluşmasının sebepleri nelerdir?	☒
3.	Sellerin yol açtığı zararlar nelerdir?	☒
4.	Sel felaketinden korunmak için insanlara düşen görevler nelerdir?	☐

Uzay istasyonu veya uydular, uzay boşluğunda çok büyük bir hızla hareket eden cisimlerle çarpışma tehlikesi altındalar. Bilim insanlarına göre bu cisimler; asteroitlerin ya da kuyruklu yıldızların kalıntıları, ömrünü tamamlayan uyduların ve roketlerin parçalarından oluşuyor. Uzay bilimcilerin “yörünge kalıntıları” diye adlandırdığı bu parçalar, Dünya’nın etrafındaki yörüngede hareket ediyor. Uzay araçlarının dışında bir koruyucu katman bulunuyor ancak büyük parçalarla çarpışması hâlinde zarar görebiliyor. Bu sebeple farklı görüntüleme yöntemleriyle yerleri tespit edilen parçalar izlenmeye başlanıyor. Uzay aracıyla bir parçanın çarpışma ihtimali olursa da yön değiştirme özelliği olan uzay araçları kaçabiliyor.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur? İşaretleyiniz.

1.	Yörünge kalıntıları nerede hareket etmektedir?	☐
2.	Uzay araçlarında bulunan koruyucu katmanın özellikleri nelerdir?	☒
3.	Yörünge kalıntılarını oluşturan parçalar nelerdir?	☐
4.	Parçaların izlenmesinin sebebi nedir?	☐

Virüs ve bakteri, iki patojen yani hastalıklara sebep olan mikroptur. Virüsler canlı organizmalar değildir. Virüslerin çoğu hastalığa sebep olur. Bakteriler ise enerji üretebilen ve kendi kendine çoğalabilen canlı organizmalardır. Büyük bir çoğunluğu da zararsızdır. Toprak, kaya, bitki gibi birçok yerde yaşayabilirler. Ayrıca virüsler bakterilerden çok küçüktür. En büyük virüs bile en küçük bakteri kadar büyük değildir. Virüslerin sebep olduğu hastalıklara viral enfeksiyon, bakterilerin sebep olduğu hastalıklara ise bakteriyel enfeksiyon adı verilir. Bakterilerin zararlı olanları gibi faydalı olanları da vardır. Vücudumuz özellikle faydalı bakterilere ihtiyaç duyar.

Bu metin aşağıdaki sorulardan hangisine cevap olarak yazılmış olabilir? İşaretleyiniz.

1.	Bakteri ile virüs arasında ne fark vardır?	☒
2.	Bakterilerin yaşam alanları neresidir?	☐
3.	Virüslerin ve bakterilerin zararları nelerdir?	☐
4.	Virüslerin sebep olduğu hastalıklar nelerdir?	☐

ETKİNLİK 2: Metinde Duyular

Aşağıdaki metinlerde hangi duyulardan yararlanılmıştır? İşaretleyiniz.

Kurstan çıkıp eve vardığımda annem misafirler için çoktan hazırlanmıştı. Evin kapısını açar açmaz dillere destan pastasının vanilya kokusu etrafı kaplamıştı. Annem pasta yaptığında misafirleri bekleyemeyeceğimi bildiği için biraz kremadan, biraz meyveden, biraz da kekten ayırırdı. Yaşım 21'e gelmiş ama çocuk gibi sevinçle tabakları sıyırmaktan kendimi alamamıştım. Bana ayırdıklarının yanına gittiğimde pembe-mor meyvelerin albenisine karşı koyamayıp başladım yemeye. Meyvelerin ekşiliği kremaya karışıyor, ben her lokmada çocukluğuma ulaşıyordum. Annem bu neşeli hâlimi görünce gülümsemeden edemedi. Bana ayrılanların sonuna gelmişim ama oburluğum tutmuş, pastaya da göz dikmişim. Annem gülüşmeler arasında pastayı benden kaçırdı. Sonunda beklenen misafirler gelmişti.

Görme

İşitme

Tatma

Koklama

Dokunma

İnsan yaşarken anlamıyor da yaşadıkları bir anı olunca her şey daha da kıymetleniyor. Tatilin coşkusuyla dedemlerin yazlığına gider, uzun zamandır görmediğim arkadaşlarıma kavuşmanın sevincini yaşadım. Sabahları bahçeden yeni toplanmış tatlı biberler, buruk domatesler masamızı şenlendirirdi. Deniz havasının etkisinden midir bilmem iştahım pek açık olur, önüme ne koysalar yerdim. Akşama kadar eve gelmez, deniz kenarında oyunlar oynar, denizin serin sularında ferahlardık. Eve döndüğümüzde akşam yemeğini hazır bulur, yaptıkları her şey için aileme minnettar olurum. Bu saatlerde gündüzün sıcaklığı yerini serinliğe bırakır, melisa kokuları etrafımızı sarardı.

Görme

İşitme

Tatma

Koklama

Dokunma

ETKİNLİK 3: Metinde Duygular

Günümüzde hep daha fazlasını istemek; hepimizi esir eden, beklenmedik sorunlar yaşatan, insan doğasının bir parçası olsa da bizi doğamızdan koparan bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Daha iyisini elbette istemeli. Fakat bunu isterken sahip olduklarımızın, yanı başımızda duranların ve daha iyisini ararken kaybettiğimizde bir daha bulamayacaklarımızın önemini gözden kaçırmamalı; geri dönüşü olmayacak pişmanlıklar yaşamamalı ve yaşatmamalıyız. En iyisine ulaşmak; belki de gözümüzün önündekinin, yanımızdakinin kıymetini bilmektir. Zaten hep daha iyisini istemenin son bir durağı yoktur ki. Kim bilir belki de en iyisi diye yana yakıla aradığımız, peşinden koştuğumuz en iyi olan değildir.

Bu metnin kahramanı hangi duygunun içinde olabilir? İşaretleyiniz.

Temkinli

Açgözlü

İhmalkâr

Bıkkın

İş yerinden aldığı kötü haberle yola düşmüş, kara kara düşünüyordu. İşe geç gitmeleri, yeterli miktarda ürünü satamaması iş yerinden kovulmasının en büyük nedenleriydi. Hatayı başkasında değil, kendinde arıyordu ama bunun için çok geç kalmıştı. Yaşadığı yerin küçük bir ilçe olması sebebiyle bu haber herkese çabucak ulaşacak, sorumsuz davranışlarından herkesin haberi olacaktı. Artık bu ilçede kolay kolay iş bulamazdı. Bunlar yeterince dert değilmiş gibi bir de evdekilere açıklama yapması gerekiyordu. Onlara ne diyecekti? Bu kaçınıcı tartışma olacaktı ondan kaynaklanan? Doluya koysa almıyor, boşa koysa dolmuyordu. Bu düşüncelerle boğuşurken kendini evin önünde buluverdi.

Bu metne hâkim olan duygu aşağıdakilerden hangisidir? İşaretleyiniz.

Sabırsızlık

Çaresizlik

Şaşkınlık

Mutluluk